

21.6.2017

Kirjastoverkkopalvelut,
FinELib

FinELibin ohjausryhmän kokous 21.6.2017

Aika keskiviikko 21.6.2017 klo 13-15
Paikka Kansalliskirjasto, Leipätehdas, Kaikukatu 4, 5. krs, V620 (Kumina)
Läsnä Riitta Pyykkö, vararehtori, Turun yliopisto, puheenjohtaja
Kristiina Hormia-Poutanen, johtaja, Kansalliskirjasto/kirjastoverkkopalvelut
Jouni Koski, rehtori, Laurea ammattikorkeakoulu
Tuula Hämäläinen, Team Leader, Knowledge Solutions, VTT
Minna Karvonen, kulttuuriasiainneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö
Lea Kauppi, pääjohtaja, Suomen ympäristökeskus
Eeva Klínga-Hyöty, tietopalvelupäällikkö, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
Kristiina Kontiainen, ylitarkastaja, Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Tarja Koskimies, kirjastonjohtaja, Seinäjoen ammattikorkeakoulu
Anne Luoto-Halvari, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö
Minna Niemi-Grundström, kirjastonjohtaja, Tampereen yliopisto
Liisa Rossi, järjestelmä- ja verkkopäällikkö, Kuopion kaupunginkirjasto
Virva Nousiainen-Hiiri, toimistopäällikkö, Helsingin kaupunginkirjasto
Sirpa Suonpää, informaatikko, Luonnonvarakeskus
Pia Södergård, överbibliotekarie, Åbo Akademi
Toni Vesterinen /FinELib, sihteeri

Poissa

Asiantuntijat Paula Mikkonen, tietoasiantuntija, Kansalliskirjasto/FinELib
Terhi Manninen, hankinta-asiantuntija, Kansalliskirjasto/FinELib

Esittelijä Arja Tuuliniemi, palvelupäällikkö, Kansalliskirjasto/FinELib

Esityslista

1. Kokouksen avaus, osallistujien toteaminen ja esityslistan hyväksyminen

Esitys:

Puheenjohtaja avaa kokouksen ja toteaa osallistujat. Hyväksyttäneen esityslista. Tiedoksi ed. kokouksen hyväksytty pöytäkirja (Liite 1).

Päätös:

2. Strategian toimenpideohjelma 2017-2020

FinELibin strategian toimenpideohjelma 2017-2020 hyväksyttiin FinELibin ohjausryhmän kokouksessa 1/2017 muilta osin, mutta päätös pilottien ja konsortiohankintana neuvoteltavien aineistojen aikataulutuksesta siirrettiin tehtäväksi seuraavassa ohjausryhmän kokouksessa. (Liite 2)

2.1. Tutkimus ja oppiminen yli organisaatorajojen

FinELib-konsortion strategiassa 2016-2020 on yhdeksi päämääräksi asetettu tutkimuksen ja oppimisen edistäminen yli organisaatorajojen. Sitä pidetään tärkeänä, koska konsortion jäsenillä on sekä keskenään että kolmansien osapuolten kanssa yhä enemmän yhteistyötä (esim. koulutusyhteistyö), jota nykyiset organisaatiokohtaiset aineistolisenssit eivät palvele parhaalla mahdollisella tavalla. Yksi tapa edistää yhteistyötä yli organisaatorajojen on yhden

21.6.2017

Kirjastoverkkopalvelut,
FinELib

organisaation aineistolisenssin laajentaminen siten, että samalla lisenssillä aineistoa saa käyttää myös toinen organisaatio.

Lisenssin laajentaminen poikkeaa yleisesti käytössä olevasta organisaatiokohtaisesta lisensiointimallista. Siksi on tarpeen selvittää kustantajien valmius ja halukkuus laajentaa organisaatiokohtaisia lisenssejä. Pilottien kautta kustantajille saadaan parhaiten tietoa konsortion jäsenten tarpeista. Pilotoivia organisaatiota on hyvä olla useampia, jotta kustantajalle muodostuu riittävän laaja käsitys ratkaistavasta asiasta. Tämä luo paremmat edellytykset yhteisen mallin luomiseen kustantajan kanssa.

FinELib-toimisto teki konsortion jäsenille kyselyn liittyen lisenssien laajentamistarpeisiin. Tavoitteena oli kartoittaa konsortion erilaiset laajentamistarpeet, jotta tietoa voidaan hyödyntää pilotteja valittaessa ja pilotoinnin kuluessa. Laajentamistarpeista ilmoitti 11 organisaatiota, joista 8 on valmis toimimaan pilottina.

Piloteiksi esitämme seuraavia organisaatiota: Tampere3, Terveyskampus Turku, Aalto yliopisto, Lappeenrannan teknillinen yliopisto+Saimaan ammattikorkeakoulu, Lapin yliopisto+Lapin ammattikorkeakoulu, Kuusamon kaupunginkirjasto, Oulun kaupunginkirjasto. Pilotiksi halukkaiden kanssa käydään vielä keskustelut, joissa käydään läpi edellytyksiä pilotointiin. Pilottiin osallistuminen ei sido organisaatiota aineistojen hankintaan.

Pilotoitaviksi aineistoiksi esitämme seuraavia uusintaneuvotteluissa syksyllä 2017 olevia aineistoja: American Chemical Society (ACS)-lehtipaketti, Aleks (viitetietokanta), Elsevier Science Direct Freedom Collection lehtipaketti, Medic (viitetietokanta), ProQuest ABI Business Suite/ProQuest Central Business–aineistot ja Springer-lehtipaketti.

Pilotoinnin tavoitteena on luoda toimintamalli, jota voidaan soveltaa jatkossa pilottineuvotteluihin valittujen kustantajien kanssa samantyyppisissä tilanteissa ja jota voidaan hyödyntää neuvotteluissa myös muiden kustantajien kanssa. Mikäli pilottineuvottelut kustantajien kanssa eivät tue mallin luomista, tehdään ohjeistus, jota voidaan käyttää kustantajaneuvotteluissa. Työnjaosta FinELib-toimiston ja konsortion jäsenten kanssa päätetään pilotoinnin jälkeen. (Liite 3)

2.2. Konsortion aineistohankinta – suurimman mahdollisimman hyödyn saavuttaminen

FinELib-konsortion strategiatyön yhteydessä todettiin, että FinELib-toimiston työpanosta tulee voida kohdentaa konsortion kannalta keskeisten aineistojen neuvotteluihin sekä sellaisiin kehittämisprojekteihin, jotka hyödyttävät konsortion jäsenorganisaatioita. FinELib-toimiston työpanoksen kohdentamisen ja konsortion hankkimien aineistojen arvioinnin tarve syntyi myös siksi, että FinELib-toimistolla on aiempaa vähemmän henkilöresursseja käytettävissä neuvotteluihin ja muihin konsortion jäsenilleen tarjoamiin palveluihin.

Konsortion hankkimista aineistoista on keskusteltu FinELib-konsortion työpajassa tammikuussa 2017 ja konsortion aineistowebinaareissa. Konsortion jäsenillä on myös ollut mahdollisuus kommentoida ja tehdä aineistohankintaan liittyviä ehdotuksia FinELibin ekstranetissa. Konsortion jäsenten kommenttien perusteella FinELib-toimistossa on tehty esitys siitä minkä aineistojen konsortiohankintaa jatketaan. Konsortion aineistohankinnan pyrkimyksenä on hankkia aineistoja, joissa konsortion hyöty keskitetystä hankinnasta on mahdollisimman suuri. (Liite 4)

Esitys:

21.6.2017

Kirjastoverkkopalvelut,
FinELib

Ohjausryhmä päättää pilotteihin otettavat organisaatiot, aineistot ja aikataulun. Ohjausryhmä päättää aineistot, joita ei enää hankita konsortiohankintana.

Päätös:

3. Aineistoneuvottelutilanne

Arja Tuuliniemi esittelee FinELibin aineistoneuvottelujen tilanteen.

Esitys:

Keskustellaan esittelystä.

Päätös:

4. Ajankohtaista kustannustoimialalla ja konsortiossa

5. Muut asiat

6. Tiedotusasiat

- 6.1. Yliopistot ja ammattikorkeakoulut tarjoavat uusia erikoistumiskoulutuksia (Ammattikorkeakoululaki 11a§, Yliopistolaki 7b§). Korkeakouluille on nyt tarjottu mahdollisuus laajentaa FinELib-lisenssinsä koskemaan myös näiden koulutusten osallistujia. Laajennus tarkoittaa sitä, että erikoistumiskoulutuksessa oleville ryhmille saa sallia aineistojen etäkäytön ja aineistoja saa käyttää kyseisten ryhmien opetusmateriaaleissa (sillä tavoin kuin sopimuksissa tarkemmin määritellään).

Laajennus edellyttää kyseisten opiskelijoiden huomioimista korkeakoulun käyttäjämäärässä. Käyttäjämäärä toimii useissa aineistoissa hinnoittelun pohjana. Korkeakouluille on toimitettu kysely halukkuudesta laajentaa lisenssit. Kukin korkeakoulu päättää laajentamisesta omalta osaltaan.

7. Seuraava kokous

8. Kokouksen päättäminen

LIITTEET

Liite 1. Edellisen kokouksen pöytäkirja tiedoksi

(https://www.kiwi.fi/download/attachments/41027142/ohjausryhma_poytakirja_1_2017.pdf?version=1&modificationDate=1492673167203&api=v2)

Liite 2: FinELibin strategian toimenpideohjelma 2017-2020

Liite 3: Esitys Tutkimus ja oppiminen yli organisaatorajojen –piloteista

Liite 4: Konsortion aineistohankinta – suurimman mahdollisimman hyödyn saavuttamien – esitys konsortiona hankittavista aineistoista